

Buitenluiken passen niet bij het gerenoveerde Catshuis

Van onze redacteur

DEN HAAG – De luiken, klassieke schouwen en gewelfde houten plafonds zijn weggehaald uit het Catshuis omdat ze niet passen bij de zeventiende-eeuwse stijl die tijdens de verbouwing vorig jaar is hersteld.

Dat antwoordt minister Dekker van VROM op vragen van het VVD-Kamerlid Van den Broek-Laman Trip die wil weten waarom 'de mooie luiken buiten en de karakteristieke schouwen binnen' zijn verdwenen.

De ramen, zo legt Dekker uit, waren met het oog op de veiligheid en het klimaat aan vervanging toe. Gekozen is voor een *remake* van de negentiende-eeuwse empirevensters zoals die rond 1819 ook in het Catshuis zaten. Daarbij passen geen buitenlui-

ken.

De drie schouwen in de damessalon, herenkamer en eetkamer zijn opgeslagen bij het Instituut Collectie Nederland (ICN) in Rijswijk en wachten op plaatsing in een ander monument. In het Catshuis pasten ze na de verbouwing niet meer omdat ze achttiende- en negentiende-eeuws zijn. De gewelfde plafonds uit de herenkamer en eetkamer zijn zelfs pas begin twintigste eeuw 'vanuit een romantische gedachte' aangebracht. Omdat

ze totaal niet passen bij het oorspronkelijke zeventiende-eeuwse ontwerp zijn ze weggehaald, net als twee ramen in de tuinkamer.

De verbouwing van het Catshuis heeft de nodige beroering veroorzaakt. Zo toonde de Rijksdienst Monumentenzorg zich 'niet helemaal gelukkig' met het resultaat. Dekker legt in de brief aan de Kamer uit dat er in de voorbereidende fase enige miscommunicatie was met de Rijksgebouwendienst die veronderstelde

draagvlak te hebben om terug te grijpen op het zeventiende-eeuwse ontwerp, terwijl andere betrokken partijen daar anders over dachten.

De renovatie van het Catshuis onder leiding van architect J.M. Homan nam achttien maanden in beslag en kostte bijna € 16 miljoen. Half december nam premier Balkenende het gebouw opnieuw in gebruik.

Catshuis gerestaureerd zonder vergunning

DEN HAAG - Het Catshuis in Den Haag is gerestaureerd zonder dat de vereiste vergunningen binnen waren. Minister Dekker van VROM geeft dat toe in antwoord op vragen van de VVD in de Eerste Kamer. De schouwen, houten plafonds en ramen in het Catshuis zijn verwijderd, terwijl dat werk achterafgezien niet onder de monumentenvergunning viel. De Rijksgebouwendienst en de gemeente Den Haag gaan nu alsnog een vergunning aanvragen. Minister Dekker zegt verder dat ze alle commotie over de restauratie niet deelt, zij is juist erg gelukkig met de nieuwe inrichting. De ministerraad zal vanaf april voor het eerst vergaderen in het verbouwde Catshuis.

Renovatie Catshuis zonder vergunning

DEN HAAG | De ingrijpende modernisering van het Catshuis is deels illegaal uitgevoerd. De Rijksgebouwendienst heeft verzuimd toestemming te vragen aan de gemeente Den Haag voor de sloop van plafonds en schouwen uit de ambtswoning van de minister-president. Ook zijn tuindeuren aangebracht zonder vergunning. De gemeente heeft wel enkele vergunningen verleend, maar daar staat niets in over de drastische ingrepen aan het interieur.

Catshuis illegaal verbouwd

door
Herman Rosenberg

DEN HAAG | De ingrijpende modernisering van het Catshuis is gedeeltelijk illegaal uitgevoerd. De Rijksgebouwendienst (RGD) heeft uit het in oorsprong 17de-eeuwse gebouw plafonds en schouwen weggebroken en er tuindeuren in aangebracht zonder dat de gemeente Den Haag daarvoor de noodzakelijke toestemming had verleend.

Dat blijkt uit de schriftelijke antwoorden van minister Dekker (VROM) en staatssecretaris Van

der Laan (OC & W) op vragen van de SP-Kamerleden H. van Bommel en F. Vergeer. Het Haagse college van burgemeester en wethouders geeft dezelfde uitleg in antwoord op vragen van het D66-raadslid M. de Jong.

Uit nader onderzoek is gebleken dat het gemeentebestuur, dat verantwoordelijk is voor de naleving van de Monumentenwet in de stad, twee vergunningen heeft verleend. Maar daar staat niets in over de drastische ingrepen die in het interieur zijn uitgevoerd.

Daarmee wordt volledig bevestigd wat de Rijksdienst voor de

Monumentenzorg in januari heeft geconstateerd, maar wat toen nog door de RGD werd ontkend: in het Catshuis is de Monumentenwet overtreden. Een woordvoerder van Monumentenzorg liet toen onder meer in deze krant weten 'ongelukkig' te zijn met de ingrepen.

Toch is er volgens de bewindsvrouwen en het Haagse stadsbestuur eigenlijk niet veel aan de hand. Zij stellen dat de RGD wel degelijk met alle rijks- en gemeentelijke monumentenzorgers heeft overlegd. In dat overleg is bij de RGD 'de verwachting ontstaan

dat (...) de ingrepen in het gebouw niet vergunningplichtig waren', zoals het in de beantwoordingen wordt omschreven. Iedereen zou het eens zijn geweest met de hoofdlijn van de verbouwing en dat was 'een aanpak die teruggreep op de essentie van het 17de-eeuwse ontwerp van het Catshuis'. Den Haag heeft intussen met de RGD afgesproken dat die alsnog een vergunning aanvraagt, zodat de illegale ingrepen achteraf gesanctioneerd kunnen worden. De verwijderde schouwen, die overigens pas na 1960 in het Catshuis waren geplaatst, zijn opgeslagen in het depot van het Instituut Collectie Nederland.

Den Haag moest zelf controleren

De gemeente Den Haag was zelf belast met het toezicht op de naleving van de regels op de bouwplaats van het Catshuis. Dat volgt uit de Monumentenwet en dat wordt nog eens her-

haald in de beantwoording van de Kamervragen. De vraag is in dit geval of er veel te controleren viel. Op het stadhuis wordt de praktijk in situaties waarin de Rijksgebouwendienst (RGD)

als bouwheer optreedt 'weerbarstig' genoemd. Waar het op neerkomt, al wil niemand dat openlijk zeggen, is dat de dienst zeer eigengereid opereert en nauwelijks bereid is ambtenaren van de gemeente inzicht te verschaffen in de

voortgang van de werkzaamheden. De RGD zelf ziet dit anders. Een woordvoerder van het ministerie van VROM: "De renovatie van het Catshuis is in goed overleg verlopen."

Renovatie Catshuis correct verlopen

DEN HAAG - De verbouwing van het Catshuis is in goed overleg verlopen. De samenhang moest terug en het ontwerp moest zeventiende-eeuws zijn. Later aangebrachte gewelfde plafonds moesten hiervoor wijken tot verdriet van de Rijks-

dienst voor Monumentenzorg. Dat stellen staatssecretaris Van der Laan (cultuur) en minister Dekker (VROM) in antwoord op kamervragen. Het pied-à-terre van de premier is na renovatie medio december opgeleverd. Een maand later klaagde de Rijksdienst "niet helemaal gelukkig" te zijn met de verbouwing zoals uitgevoerd door de Rijksgebouwendienst.

Volgens de bewindslieden is het Catshuis, inclusief het interieur, zoveel mogelijk teruggebracht in oude stijl. Dat betekende verwijdering van drie schouwen en het verdwijnen van gewelfde houten plafonds. Volgens Van der Laan was de Rijksdienst daar vooral ongelukkig over. Bovendien had het interieur ook anders gekund. "Beide visies zijn echter gericht op een kwalitatief

goed ontwerp dat de waarden van het gebouw respecteert", aldus Van der Laan.

Aannemersbedrijf Van Eesteren, vier architecten, onder wie M. Homan van Rijksgebouwendienst, en drie kunstenaars werkten 18 maanden aan de renovatie. De kosten bedroegen ruim 7 miljoen euro.